

Véglegesek a magyar pártok listái a szerbiai előrehozott választásokra

2014. március 16-án előrehozott köztársasági parlamenti választásokat tartanak Szerbiában, melyen - különböző megoldások keretében - a hat vajdasági magyar párt közül öt méretteti meg magát. Biztos parlamenti mandátumra idén is - 2012-höz hasonlóan - csak a Vajdasági Magyar Szövetségnek van esélye.

Noha már több hónapja zajlottak a találgatások róla, 2014 elején hivatalosan is bejelentették: idén előrehozott parlamenti választásokat tartanak Szerbiában, hogy a 2012-ben hosszas tárgyalások árán megalakított koalíciós kormányt egy stabilabb válthassa fel. A közvélemény kutatások beszámolóí alapján nem kétséges, hogy a Szerb Haladó Párt (SNS) elsőprő győzelmére kell számítanunk, és az sem kizárt, hogy a pártnak sikerül a szavazatok több mint 50%-át megszereznie.

A vajdasági magyar pártpalettán jelen lévő hat alakulat közül önálló listát egyedül a Vajdasági Magyar Szövetségnek sikerült állítania. A VMSZ rekordidő, mindössze két és fél nap alatt összegyűjtötte a listaállításhoz szükséges tízezer támogatóí aláírást.

A VMSZ a 2012-es választások óta ellenzékben politizál. Ugyan a két évvel ezelőtti koalíciós tárgyalásokkor a Szerb Haladó Párt felajánlotta a magyar pártnak a kormányzásban való részvételt, akkor azonban a VMSZ ragaszkodott korábbi szövetségeséhez, a Demokrata Párthoz, amellyel a vajdasági kormányban több ciklus óta közösen vannak jelen. Idén ez a helyzet várhatóan megváltozik, hiszen a Demokrata Párt a közelmúltban kettészakadt (a korábbi szerb államfő, Boris Tadić kilépett a pártról és létrehozta az Új Demokrata Pártot), így sem a párt valós politikai támogatottságáról, sem a VMSZ-hez való viszonyáról nincs biztos tudásunk. A VMSZ számára pedig ennek megfelelően akár a kormányzati szerepvállalás is reális forgatókönyv lehet, ahogyan erre egyébként a párt vezetője, Pásztor István több alkalommal utalt is.

A VMSZ választási programja a „Bátran, de felelősséggel” címet viseli (www.vmsz2014.org.rs), és a program fókuszában természetesen a magyar kisebbség érdekképviselete áll (a kulturális autonómia továbbépítése, Vajdaság tartomány helyzetének rendezése, a történelmi igazságtétel és a szerb-magyar megbékélési folyamat folytatása), ám egyéb közügyek területén (szociális kérdések, gazdaság- és térségfejlesztés, környezetvédelem, EU-csatlakozás) is megfogalmaz célokat a dokumentum.

A VMSZ 2012-ben öt parlamenti képviselőt juttatott a belgrádi törvényhozásba; ezt a mandátum mennyiséget az új parlamenti ciklusban is tartani kívánja a párt. A VMSZ listájának első öt helyén a párt jelenlegi parlamenti képviselőí szerepelnek.

A március 16-án tartandó választások további jelentőséggel is bírnak a VMSZ számára, hiszen a párt első alkalommal indul a belgrádi önkormányzati választáson is.

Az öt kisebb magyar párt közül egyik sem próbálkozott önálló listaállítással; a Vajdasági Magyar Demokrata Párt nem indul az idei választásokon, a Magyar Remény Mozgalom, Magyar Polgári Szövetség és a Magyar Egység Pártja a Bosnyák Demokrata Közösséggel és a Horvátok Demokratikus Közösségével összefogva a „Nemzeti Közösségek Listáján” indulnak, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége pedig a Boris Tadić vezette Új Demokrata Pártrral folytatott együttműködési tárgyalásokat.

A Nemzeti Közösségek Listája - amely a Szerbia lakosságát kitevő közel 30%-nyi nemzeti kisebbséget kívánja megszólítani - már 2012-ben is létezett, akkor a magyar pártok közül a Magyar Polgári Szövetség és a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége csatlakozott a kisebbségi összefogáshoz (utóbbi idén már nem vesz részt az összefogásban). A lista 2012-ben egy parlamenti mandátumot tudott megszerezni, amely a Bosnyák Demokrata Közösség vezetője számára biztosította a

parlamentbe kerülést, de tegyük hozzá, hogy a második mandátum megszerzése csak kevés szavazaton múlt. Idén a Magyar Remény Mozgalom vezetője, László Bálint a lista 3. helyén szerepel, így, amennyiben a kisebbségi lista növelni tudja szavazói bázisát a két évvel korábbihoz képest, neki lehet némi esélye bekerülni a parlamentbe, a listán szereplő többi magyar párt képviselője azonban biztosan nem jut mandátumhoz.

A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége az Új Demokrata Párttal, a Vajdasági Szociáldemokrata Ligával és az Együtt Szerbiáért Mozgalommal kötött választási együttműködési megállapodást. A VMDK elnöke, Csonka Áron a 40. helyen szerepel a listán, ami a legutóbbi közvélemény kutatások eredményei alapján nem lesz a befutó helyek között.

Összességében tehát az mondható el, hogy a hat vajdasági magyar párt három különböző listán indul a választásokon, parlamenti mandátum megszerzésére azonban csak az önállóan induló Vajdaság Magyar Szövetségnek van biztos esélye. Mindemellett a VMSZ nem csak a biztos parlamenti jelenléttel számolhat, hanem jó esély van rá, hogy a kormánykoalícióban is részt vehet a március 16-i választások után.